

PARTIT SOCIALISTA UNIFICAT DE CATALUNYA

EL FRACÀS DE LA VAGA DEL 18 DE JUNY DEL 1959

Una nova experiència, una vella lliçó.

Els primers mesos d'enguany, a Catalunya es va començar l'anomenada campanya de la "P", inicial de "protesteu", escrita per les parets. En els seus inicis, l'esmentada campanya tenia totes les perspectives d'un èxit, car el seu significat s'estenia amb creixent simpatia en la consciència del poble i adquirí totes les condicions per tal que la seva culminació afegí una data més a les memorables gestes que foren les vagues de Bilbao el 1947 i el 1951 a Barcelona. La campanya de la "P", però fou frenada tan aviat com el Buró Polític del Partit Comunista d'Espanya va decidir de participar-hi i absorbir-la. Equip d'exilats que vbu de l'emigració, el B.P. del P.C. d'E. va posar en moviment tot el seu aparell propagandístic que manté a l'estranger, desprestigiats per mentir i demagog, i n'hi hagué prou perquè el moviment inicial avortés.

I el 18 de Juny del 1959 -- data que segons les aridòries del B.P. estava ja inscrita en els annals de la història nacional -- el proletariat i el poble de Catalunya no es van moure. A Espanya no va passar res. Tothom va treballar com cada dia i potser més, i hi va haver obrers que en dia normal haurien restat a llurs domicilis per malalts i aquest dia, per por de reprecàlies, van anar als llocs de treball. I tanmateix hom havia estat invitat a coronar la campanya de protesta que es duïa a terme amb la inicial "P", amb una vaga general per aqueix dia amb la qual es tenia la pretensió de fer trontollar els feixistes al Poder. Resultat: el fracàs més absolut. S'imposa, doncs, treure'n les conseqüències i determinar-ne les responsabilitats. Car tot i que el Partit Socialista Unificat de Catalunya condemna la mesura adoptada pel Partit Socialista Obrer Espanyol, afirma que, per al present i per al futur, fou molt més nociva la conducta del B.P. del P.C. d'E.

Car § l'idea de la vaga general que havia de tenir lloc el 18 de juny d'enguany va néixer a l'estranger, difosa des dels estudis de "Radio España Independiente" -- estació pirinenca -- que emet des de Moscu i no pas del Pirineu. Uns equips de funcionaris que el B.P. té "pagats" a l'interior foren els portadors de la "bona nova" a diversos nuclis de la residència hispànica i en els primers moments aquests nuclis acceptaren la idea amb simpatia. Els funcionaris del B.P. transmetoren "informes formidables" a l'equip patró situat a l'estranger, sense, però, tenir en compte llur influència entre les masses obreres i populars, que ha estat i es ben poca cosa. Segons els tals informes, la "cosa" estava "madura". La vaga seria general i "pacífica" perquè així ho havia decretat el B.P. i perquè aquestes eren les condicions obligades per tal d'assegurar-se l'únic mitjà de vida del qual disposen. Car un informe veridic, que reflexa l'estat d'opinió de les masses obreres i populars, ben segur que deixaria de mereixer el qualificatiu de "formidable" i portaria com a conseqüència dues mesures: suspensió de tot salari i el seu autor denunciat a la policia franquista per tal que l'empresonés i denunciés a l'opinió pública perquè el tractés com traïdor.

Ens va doldre sincerament les crides, sumant-se a la del B.P., de les direccions del Moviment Socialista de Catalunya i de l'Esquerra Republicana de Catalunya. Ens van doldre perquè sabem per endavant que no podíem respondre a una convicció de solidaritat amb la vaga decretada pel B.P. del P.C. d'E., perquè hi van veure la reincidència en una política oportunista, més pròpia dels que sempre tenen por d'"arribar tard" que no pas dels que es mouen guiats per principis marxistes o democràtics. Ens van doldre, tanmateix, perquè, una vegada més -- i aquesta és per a ells, la clau de volta de llur conducta política -- van aprofitar aqueixa oportunitat per a "combatre la dictadura franquista i "totes les dictadures". No cal dir que una crida "anfíbia" com aquesta està treta del tinter verinós de l'anticomunisme. El Moviment Socialista de Catalunya pot prendre nota i com a amics li recomanem de comportar-se en el futur d'una manera més prudent, tant quan parlarà dels seus objectius a l'interior, com quan tornarà a voler parlar que "el

72-14469
CEDOC
FONS
A VILADOT

Arxivat a l'Arxivat de Catalunya
CEDOC

poder de Franco està al mig del carrer ", com va dir ja fa tres anys.

La nova experiència, doncs, consisteix en què les esmentades vagues de Bilbao i de Barcelona tenien llur origen i llur gestació a l'interior, mentre que l'ordre de vaga que havia de tenir lloc el 18 de juny d'enguany havia nascut a l'estranger. A més, la nova experiència consisteix també en què mentre els organitzadors de les vagues de Bilbao i de Barcelona tenien un prestigi guanyat des de dins entre les masses populars, els que van donar l'ordre de vaga per al 18 de juny d'enguany, uns exilats professionals, que vint anys de vida a l'estranger han convertit en elements estranys i contraris als interessos dels nostres pobles. La vella lliçó és, doncs, que una vegada més s'ha posat de manifest el divorci i l'isolament del B.P. del P.C. d'E. respecte les masses obreres i populars dels pobles hispànics. Divorci i isolament guanyats per la seva política nefasta de "durant" vint anys, que va des de l'anomenada "Junta Suprema de Unión Nacional" amb les seves "Agrupaciones Guerrilleras de Levante y de Aragón", amb els seus "Ejércitos Guerrilleros del Norte, del Sur y del Oeste", amb les seves "Asambleas de 4.000 guerrilleros en territorio nacional", passa per l'agressió liquidacionista contra el P.S.U. de C. fins a arribar a l'anomenada "Jornada de Reconciliación Nacional", decretada i fracassada també pel mes de maig de l'any 1958. Divorci i isolament ben guanyats per la seva conducta de vint anys, que passa per la declaració segons la qual un riu (?) es va emportar dos guerrillers portadors de Eos MILIONS DE PESSETES (V Congreso), i per una altra declaració segons la qual "se ha demostrado que el Partido era capaz de movilizar a millones de españoles contra la dictadura". (IV Sesión Plenaria del C.C. del P.C. d'E.) celebrada després de la "Jornada de Reconciliación Nacional.

Certament és entre aquests fets, com a botó de mostra i altres, on cal cercar i trobar les raons del fracàs total de la vaga projectada per al 18 de juny del 1959. Cal cercar-los i trobar-les en el cap ple de tenebres del que dirigeix de fet el P.C. d'E., Santiago Carrillo, el qual, el juliol del 1946 "esperava" que els pagesos de Catalunya s'aixecarien en insurrecció armada.

Per què no hi va haver vaga ?

Es que la situació econòmica, les condicions de vida dels nostres pobles han millorat respecte d'ara fa deu anys ? Es que els nostres pobles són avui menys enemics del règim presidit pel general Franco ? Es que els factors per a crear un estat de subversió del règim són avui menys favorables que el 1947 i el 1951 ? Nosaltres afirmem que NO ! Què ha fracassat, doncs ?

I consti que la resposta que s'imposa no és pas la que el B.P. fa donar pels seus escriptors, com Claudio Juarez, segons el qual el fracàs de la vaga és degut a què "les masses es troben en un nivell inferior respecte dels dirigents". (Cahiers Internacionaux No. 106) De quina mesura s'han servit el B.P. i Claudio Juarez que els ha permès d'arribar a unatal conclusió ? Tarrateix és una resposta massa fàcil i massa còmoda. És la resposta segons la qual "la culpa és del manxaire" i... tornem a començar !

Ara bé, si els responsables no es fan aquestes preguntes o responen amb desimboltura al marge d'aquestes preguntes que exigeixen una resposta honesta i verídica, nosaltres, tot declarant que no ens afecta el fracàs, per bé que ens adoloreix profundament, afirmem, per començar, que el 18 de juny d'enguany ha estat el daltabaix d'una política d'emigrants professionals, sembradors de fantasies i explotadors de les fantasies que sembren.

Car hom havia decretat, repetim-ho, que la vaga havia d'ésser general a tota la Península, a data fixa i de caràcter absolutament pacífic !! (!)

Comptant, per un moment, amb què el tal "decret" hagués estat secundat, imaginem-nos les possibilitats "pacífiques" que hauria tingut la vaga amb la paralització total dels transports, de les comunicacions postals, telefòniques i telegràfiques, de tota l'administració, de les banques, de la magistratura i dels aparells judicials i policials, de les fàbriques i dels tallers, de les fires i dels mercats, de les escoles i de les universitats, dels treballadors del camp i amb els necessaris vincles de les ciutats amb

los poblacions rurals, i els capellans i bisbes pregant a Déu pel triomf de la causa que "Radio España Independiente" deia d'ençà de més d'un mes que havia de salvar el país. Si tot plegat no fos tan monstruós i tràgic, n'hi hauria ben bé per a esclatar en una forta riallada!

Car és que els inventors de la vaga coneixien l'estat d'ànim de tots aquests sectors que formen la població hispànica com favorable per abar a una vaga d'una tal naturalesa? Es que podien comptar amb la passivitat de l'exèrcit que permetés el curs pacífic que volien que tingués els inventors la vaga? O potser és més just preguntar si ignoraven, o havien deixat de costat, com a revisionistes empedreïts que són, la tesi leninista segons la qual una situació prerrevolucionària es caracteritza per l'afluïxament de tots els ressorts de l'aparell de l'Estat? O és que potser havien acollit com a pròpia la tesi que ja hem esmentat del M.S. de C. segons la qual ja faria mes de tres anys que "el poder de Franco està al mig del carrer"?

A mesura que passaven els dies, els curiosos revolucionaris pacífics van concentrar, tàcitament, llur propaganda vers Barcelona. Es veu, malgrat tot, que últimament es van recordar d'una veritat que és la nostra raó d'ésser, explicada per Marx i Engels i segons la qual si Barcelona no es mobilitza a Espanya no passa res. I Barcelona no es va moure, malgrat que ho decidís el B.P. del P.C. d'E. I potser aquesta és una raó precisament per la qual Barcelona va restar quieta. Car Barcelona no es va moure, malgrat que el B.P. utilitzés el nom del P.S.U. de C., car tothom sap que aquest nom en boca del B.P. és sinònim de lacais. Barcelona no es va moure tampoc malgrat les crides oportunistes i a la vegada anticomunistes dels dirigents del M.S. de C. i de l'E.R. de C. volent-se avançar als excessos verbals i a les amenaces apocalíptiques de Dolores Ibarruri amb que acabà la seva allocució radiada la nit del 17 de juny.

Com pot explicar-se que un país sotmès fa vint anys a una dictadura feixista, empoliat fins a la darrera malla i lliurat a un règim de mal disfressada ocupació militar estrangera, país en el qual l'Estat no compta amb més fidels que els delinqüents de dret comú i els criminals de guerra que viuen de la misèria i del retard econòmic, tècnic i cultural imposats a trenta milions d'homes i dones, ningú o apenas ningú no hagi respost a la crida de vaga general "pacífica" del 18 de juny del 1959?

Perquè si són milions els que maleeixen el règim franquista i que tenen amb ells comptes pendents a saldar, proletaris o burgesos, creients o no creients, ningú o apenas ningú no hagi fet ni un gest en la diada que es pretenia convertir en històrica i en preludi de l'ensulciada d'una màquina que només funciona per a matar el país?

Cal trobar una resposta a aquestes preguntes!

Cal cercar les causes d'un tal fracàs!

Ja n'hem indicat algunes que afecten principalment la composició actual del Buró Polític del Partit Comunista d'Espanya, la seva política oportunista i aventurera, els seus mètodes, els seus ronecs ideològics!

Cal, a més a més, però, anar més a fons dels problemes inherents a l'Estat espanyol, centralista i d'arrel essencialment agrària, agreujats per vint anys de poder feixista.

Reincidències en l'error.

I en aquestes incidències ens dol de comprovar que hi estan compresos tots, o gairebé tots, els partits polítics i organitzacions sindicals tradicionals d'Espanya, com també tots o gairebé tots els grups o moviments obrers o burgesos, de resistència al franquisme sorgits després de la guerra.

I l'error principal el constitueix la tossuderia inveterada de no voler reconèixer que el país no és ara exactament el mateix de fa vint anys. A no voler reconèixer que històricament és Catalunya la cridada a representar el paper capital en el cop o els cops que hauran de produir la caiguda del franquisme. A no voler acceptar que el factor nacional per al poble de Catalunya ha quallat en la consciència de les masses catalanes

i ha esdevingut un factor revolucionari de primer pla. A no plantejar-se amb totes les conseqüències que el problema capital de l'Estat espanyol és el problema agrari. A no atrevir-se ningú o gairebé ningú a dir que el plantejament correcte i públic d'aquests dos problemes acompanyat de justes solucions de caràcter social i d'Estat, incorporaria a l'acció alliberadora les immenses masses obreres i pageses, els sectors de la petita i mitjana burgesia liberal, la intel·lectualitat progressista, tot home i dona faturossos d'aconseguir una vida millor i una situació que obrís el camí a un esclat econòmic que posés els pobles hispànics al nivell que correspon a tot país civilitzat.

Què es pot oposar a què sigui corregit aquest error? La por de no allunyar del moviment de resistència els enemics de donar una justa solució a cadascun d'aquests problemes? Es que no ha de preocupar més tots els que veritablement volen acabar amb el malscon del franquisme el que, per la persistència en aquest error, es mantinguin allunyats del moviment alliberador els elements que per llur naturalesa social i nacional estan dridats a esser-ne la columna vertebral i a fer-lo triomfar?

El segon del errors és de no voler acceptar i no proclamar-ho explícitament que Espanya és una unitat artificial i que existeix divorci entre l'estructura estatal anterior al franquisme - i els pobles que formen l'Estat espanyol, centralista i imperialista. Tercer, que el còl.lapse de l'Estat ha de venir dels pobles més industrialitzats, de la perifèria peninsular i no pas del centre agrari. Quart, el d'oblidar que els partits i organitzacions sindicals, obreres o burgeses, amb seu a Madrid no tenen res a fer a Barcelona i a Bilbao després dels estatuts d'autonomia de Catalunya i Euscadi. El just seria que cadascun d'aquets partits i organitzacions, i en primer lloc el P.C. d'E. i el P.S.O.E., acceptessin, des d'ara mateix, la necessitat de donar a Espanya una estructura federal i renunciar, per consegüent, a tenir sucursals dins de les nacionalitats perifèriques que han viscut ja en règim d'autonomia, com són Catalunya i Euscadi. El cinquè dels errors constitueix a no clavar-se al cervell que els dos únics moviments populars d'amplitud nacional i de resonància internacional que han dit "NO" amb energia a Franco han estat el de Bilbao el 1947 i el de Barcelona el 1951 i que aquests dos moviments es van produir per decisió dels bascos i dels catalans de l'interior i no pas per la de residents a París, a Praga, a Mèxic o a la Patagònia. Sisè, el de jugar amb irresponsabilitat evident amb els principis pels quals han mort o són a presidi tants de milers d'antifranquistes.

No parlaríem de sumar reincidències en errors que, per a segons qui, potser no són errors. El fet és, ara, que Barcelona i Catalunya no s'han mogut. I com que Barcelona i Catalunya i amb Catalunya els pobles industrials perifèrics d'Euscadi i Astúries no han parat, no hi ha hagut moviment de protesta a Espanya. Dedicuem aquesta vella lliçó, aquest fracàs de dalt a baix, als pares de la "Junta Suprema de Unión Nacional", de los "Guerrilles de Llevant i Aragó", de la vaga de transports de Madrid durant la qual tothom va agafar el tranvia, de la jornada de "reconciliación de todos los españoles" -àdhuc Franco- per tal que s'apunten en llur carnet de fracassos el del 18 de juny del 1959, sense cercar altres responsables que ells mateixos.

Quin és, doncs, el camí?

El de plantejar els problemes tal com són, el d'acceptar la realitat tal com és a l'interior dels nostres pobles, el de l'honestetat política. Car no n'hi ha cap d'adicta al règim i cap, ni els més avançats ni els més retardats, no mereixen ésser objecte de baixes especulacions d'un exiliats que no tenen ganes de tornar al país. Cap no mereix tampoc d'ésser afalagat per certs corrents de claudicació o de por que Franco prou s'encarrega de subministrar com un tòxic fatal a la vida del conjunt hispànic. En nom de la pau, ningú i encara menys cap revolucionari, no pot condemnar els pobles hispànics a la pau dels comentiris que Franco ha imposat i encara imposa.

Cal, doncs, lluitar. Cal organitzar la lluita. Pacíficament sense deixar d'ésser revolucionaris, mentre serà possible, car per nosaltres la necessitat de la violència

només l'acceptem en la mesura de la resistència dels addictes al règim a donar pas a l'esclat alliberador, democràtic i republicà que fatalment s'haurà de produir, i cal lluitar des de dins del país. Com ha lluitat i volia lluitar el nostre plerat Joan Comera. Com han lluitat, lluiten i lluitaran els que volen salvar Catalunya i Espanya totes des de dins i al costat del poble que pateix una dictadura que no caurà sense combat. Un combat la duresa del qual, repetim, estarà determinada per la capacitat i la voluntat de resistència que tindran els sostenidors del règim franquista. Car "pacífica" era la manifestació organitzada pel pope Gapon a Petersburg el 1905 i dissolta bàrbarament a trets per les tropes del tsar.

El sentit de responsabilitat obliga a estalviar víctimes inútils, obliga també a considerar els mals de fer el ridícul. Obliga, a més a més, a actuar d'acord amb la situació i amb la relació de forces en cada moment.

El primer deure.

El primer deure de tots els sectors antifranquistes és de no voler actuar amb criteris exclusivistes i discriminatoris. Altrament, es voldrà o no, és fer el joc a Franco. El primer deure, tanmateix, és el de no enganyar ni enganyar-nos nosaltres mateixos.

Catalunya és un poble que compta amb la classe obrera més nombrosa i aguerrida de la Península. Un poble que es recorda dels guanys econòmics i polítics adquirits amb la República i l'autonomia, que no ha estat possible d'assimilar ni lligar al carro de la traducció espanyola del feixisme internacional; un poble que continua, sota el ferre militarista i policíac, a manifestar la seva voluntat de viure a despit de totes les malvestats, que no abdica, ans al contrari, de la seva consciència nacional ni del seu culte a la democràcia que tanta sang li costa.

Tenim un tresor en els obrers industrials, tenim una fortuna en els treballadors del camp, tenim bons aliats en extenses capes de la petita i mitjana burgesia, tenim intel·lectuals que no són ni volen ésser mercenaris de la tirania franquista. Tenim una joventut que puja en l'amor a Catalunya i que és menys indiferent a l'avenir de la pàtria del que canten les sirenes al servei del franquisme i d'un Estat que és un artifici monstruós.

El primer deure de tot català, de tot militant i de tot dirigent obrer, de tot marxista, de tot revolucionari, és el de no decebre les esperances de la generació que s'ha format amb tantes dificultats sota el franquisme. Cap silenci dels drets indiscutibles, inalienables i imprescriptibles de Catalunya, cap claudicació sobre la forma republicana, federable o federal de la futura estructura hispànica, cap tràfic amb principis que són sagrats no podrà fer avançar mai d'una passa en el camí de la democràcia i del socialisme.

Els nostres pobles tenen un nivell de vida que és, segons la no gens sospitosa O.E.C.E., un dels més baixos d'Europa. Amb tot i les profundes meditacions a què obliga, però, una tal misèria condició, pel que a Catalunya es refereix com a factor de primer ordre de la lluita antifranquista, el nostre poble s'aixecarà més aviat per reivindicacions polítiques que per reivindicacions de millorament de salaris i d'escurçament de jornades de treball. Que ho tinguin present els que tot d'una es revolten com "economistes" que el leninisme ha condemnat fa anys. Les vagues que ja hem esmentat de Bilbao i de Barcelona foren de tipus perfectament polític. Car no és cap secret per a ningú la identitat dels solidaris bascos amb el Partit Nacionalista d'Euskadi, ni que la vaga de Barcelona promoguda contra la puja dels preus dels tramvies fou una manifestació catalana d'amplitud nacional contra un règim incívil.

Ja seria hora, doncs, de rectificar conductes els que encara són capaços de fer-ho; que s'entri pel camí de la unitat sobre la base d'afinitat ideològica i política, sobre la base d'afinitats d'interessos de classe i nacionals.

Ja seria hora que es desés a la cambra dels trastos vells, per estèril i entreban-cadera, tota política de combinacions inconfessables i inconfessades, d'esquena al país,

fetes més per agradar elements estrangers que no pas per a servir els nostres pobles. L'experiència del 18 de juny del 1959 hauria d'haver estat prou forta, com a vella i feixuga lliça per a fer reflexionar i rectificar als que encara són capaços de fer-ho.

Ja seria hora que el centre únic de la lluita antifranquista es constituís a l'interior del país en substitució de les activitats disperses i moltes d'elles oposades de l'exterior.

Aquest és el nord que guia el P.S.U. de C. Per a recomanar aquest nord i donant l'exemple des de Catalunya mateix, parlant a Catalunya amb el parlar plaent a Catalunya, el company Comorera ha mort a presidí. Per al P.S.U. de C., les seves recomanacions, fil·les de la incorruptibilitat i fidelitat a uns principis, són un mandat.

De cara a aquest nord, donem la seguretat, a tot el que voldrà seguir-ho, que trobarà al seu costat el P.S.U. de C.

Una nova passa endavant vers la negociació.

Crutxev i Eisenhower van a reunir-se als Estats Units i a la Unió Soviètica. Van a examinar en comú, en interès de la pau, les principals qüestions internacionals litigioses i trobar els punts d'acord que permetin la construcció gradual de la coexistència i de la competició pacífiques dels dos sistemes socialista i capitalista.

Quin dubte hi ha que el curs de les conversacions entre Crutxev i Eisenhower trobarà més solid com a resultat de la conferència de ministres d'affers estrangers que va tenir lloc a Ginebra els mesos de maig i juny d'enguany? I això, malgrat els enemics de la negociació; malgrat els impacients partidaris del cop de força que van qualificar de fracàs de la conferència, la simple suspensió temporal dels seus treballs.

Certament, com es podria admetre una concepció esquemàtica de les coses segons la qual la solució dels problemes internacionals recolza simplement sobre una base "administrativa", de "concessions amb contrapartida", de mercadeig? No és més lògic d'arribar a la conclusió de que aqueix estil de la diplomàcia correspon a una època en la qual els magnats del món es repartien entre ells, a base de "mutues concessions", els interessos dels altres? Època ja caducada per sempre més.

Som socialistes. Som, doncs, partidaris de la negociació per principi i com a mètode. Per aquesta raó salutem tota reunió internacional de les diverses concepcions polítiques i socials en presència, convençuts dels seus resultats positius i de la relativitat d'aquests resultats. Convençuts, tanmateix, de que la solució d'un problema en suscita un altre al qual, en futures negociacions caldrà trobar-li una solució parcial o total. Com podria ésser altrament entre representants d'ambdós sistemes, quan un tal fenomen es dona entre representants d'un mateix sistema, socialista o capitalista, quan aquest precisament és el curs que ineluctablement segueix la història del progrés de la humanitat entera?